

Slovensko gospodarsko in raziskovalno združenje, Bruselj

Občasna informacija članom 69 – 2026

04. maj 2026

Evropski revizorji so kritični do predloga za dolgoročni proračun EU za obdobje 2028 - 2034

Evropska komisija je za dolgoročni proračun EU obdobje 2028 – 2034 v višini skoraj 2 bilijona evrov predlagala več sprememb. Te spremembe po oceni revizorjev Evropskega računskega sodišča najbrž ne bodo pripomogle, da bi se načini financiranja in porabe evropskih sredstev za izvajanje politik in programov EU po letu 2028 izboljšali. Z nekaterimi predlaganimi spremembami se bistveno spreminja način načrtovanja, upravljanja in nadzora porabe, revizorji zato opozarjajo na tveganja za dobro finančno poslovanje in pozivajo k močnejšim zaščitnim ukrepom.

Dodelitev finančnih sredstev v višini skoraj 2 bilijona evrov je 59-odstotno povečanje v primerjavi s sedanjim proračunom za obdobje 2021–2027, ki znaša 1,2 bilijona evrov. Posledično bi se nacionalni prispevki v proračun povečali za 81 odstotkov na 235 milijard evrov. Predlagano je povečanje tokov lastnih prihodkov s štirih na devet, ki bi vključevali nove vire sredstev, in sicer iz naslova nezbranih e-odpadkov, trošarin za tobak in prispevka podjetij v lastna sredstva EU. Hkrati je predlagano znatno zmanjšanje deleža financiranja EU, ki se izvaja skupaj z državami članicami, in sicer za 20 odstotnih točk.

Predlagan je nov Evropski sklad s sredstvi v višini 865 milijard evrov, namenjen koheziji in kmetijstvu in znatno povečanje sredstev za okrepitev obrambne tehnološko-industrijske baze EU in obrambnih zmogljivosti. Poleg tega bi glede na predlog prišlo do obsežnega prehoda na financiranje, ki ni povezano s stroški, države članice pa bi lahko svoje načrte financirale z vračljivimi posojili EU v višini do 150 milijard evrov, kar je glede na velikost teh sredstev velika novost.

Če novi tokovi prihodkov ne bodo odobreni, opozarjajo revizorji, se bo znatno povečal proračunski primanjkljaj, kar pomeni, da bo treba povečati prispevke držav članic ali zmanjšati ambicije glede proračuna. Poleg tega revizorji ugotavljajo, da bi se dolg EU zaradi predlaganega najemanja posojil močno povečal. Kar zadeva porabo, bi bilo zaradi združevanja različnih politik lahko ogroženo doseganje ciljev politik in potrebni bi bili kompromisi glede prednostnih nalog. Za velik del proračuna bodo prednostne naloge pri porabi v rokah držav članic, katerih interesi pa se razlikujejo. Zaradi precejšnjih razlik med načrti držav članic, na primer, bi lahko bila poraba za kmetijstvo manj usklajena s prednostnimi nalogami EU, konkurenca bi bila izkrivljena in nastali bi neenaki konkurenčni pogoji za kmete.

Koristne informacije:

- Poročilo:
- <https://www.eca.europa.eu/sl/eu-budget-2028-2034>

Pripravila:
Darja Kocbek